

SUMMARY

O. Kuzmenko. An improvement of frontal laboratory works is from optics in the conditions of type studies.

In the article questions open up about organization and perfection of educational physical experiment from an optics, in particular, frontal laboratory works in the conditions of type studies, so as laboratory work is one of forms of leadthrough of lessons from physics, which is traditionally directed on forming of experimental abilities and skills of students, acquaintance of them with methodology of physical science.

Key words: laboratory works, type studies, optician, physicist, experiment, frontal laboratory works, experiments, supervisions.

УДК 378.14:371.134.159.952.13–057.87

Л. С. Левченко

Сумський державний педагогічний університет
ім. А. С. Макаренка

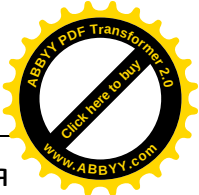
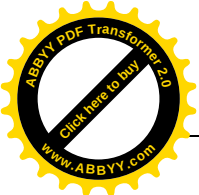
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ІНТЕРЕСУ В МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ – АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА ВИЩОЇ ШКОЛИ

У статті розкрито основну функцію педагогічної освіти – формування професійно-педагогічного інтересу у майбутнього вчителя як актуальна проблема вищої педагогічної школи. Потребує розв'язання проблема діяльності вищої школи з таких питань, як рівень підготовки у ВНЗ, професійний рівень викладачів та студентів, наукових керівників.

Ключові слова: *реформування, педагогічна освіта, інтерес, формування, розвиток, творчість, діяльність, студент, педагог.*

Постановка проблеми. Освіта в Україні виходить на якісно новий рівень, що зумовлено змінами у суспільно-політичному житті, економічному розвитку. На сучасному етапі, коли загострюється проблема формування національної свідомості, перед вищою школою постають нові завдання. Ми намагаємося визначити ефективні форми і методи роботи з формування професійно-педагогічного інтересу в майбутнього вчителя.

Сучасні економічні і соціальні кризові труднощі, що відбуваються в суспільстві, спостерігаються і на освітянській ниві. Випускники середніх шкіл постають перед вибором «престижних» професій у «престижних» ВНЗ, до яких, на жаль, педагогічні ВНЗ останнім часом не віднесені, бо роль учителя сьогодні знецінюється. Ті випускники шкіл, які вже обрали педагогічну професію завдяки профорієнтаційній роботі батьків, учителів, власних інтересів, повинні не тільки закріпити цей вибір, але й перевести його у стійку потребу. Велику роль у вирішенні цього завдання повинні відіграти саме педагогічні ВНЗ з допомогою нетрадиційних засобів формування інтересу у студентів до професії вчителя.

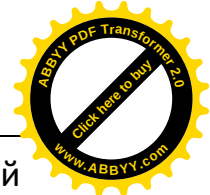
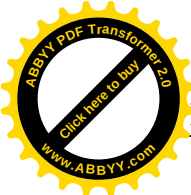
Під час реформування вищої педагогічної освіти повинні розроблятися нові форми і методи організації навчально-виховного процесу в педагогічних ВНЗ, поступово змінюватися плани і програми, які націлюють на відмову від перевантаженої інформативності, репродуктивності, посилюючи роль самостійного і творчого підходу у студентів до пізнавальної діяльності, ранньої педагогічної адаптації, до роботи у школі, моделювання педагогічних ситуацій у процесі навчання тощо.

Аналіз актуальних досліджень. Проблемі формування та розвитку цього інтересу у студентів педагогічних ВНЗ приділили велику увагу відомі педагоги і психологи (Е. О. Гришин, Т. К. Панкратов, П. А. Просецький, В. В. Сахаров та ін.). Вони зазначають, що значна кількість студентів не має достатньо стійких педагогічних інтересів або ж вони зовсім відсутні.

Що ж таке професійно-педагогічний інтерес? На наш погляд, поняття «інтерес», «професійно-педагогічний інтерес» виражається в соціально обумовленому, постійно активному, вибірково-пізнавальному творчому та емоційно позитивному ставленню майбутніх педагогів до певного виду своєї діяльності та професії вчителя в цілому, інтерес; що виконує збуджуючу функцію в діяльності майбутнього вчителя.

Необхідно відзначити, що цей інтерес має часто варіативний характер. Студенти педагогічних ВНЗ, що навчаються на факультетах з подвійною спеціальністю, віддають перевагу більше спеціальним профільним предметам і менше предметам виховного напрямку, що підсилюють «престижність» генерування інших педагогічних дисциплін. Сучасні економічні умови розвитку освіти в Україні, на жаль, не підвищують авторитет педагогічної професії. Той факт, що 25–30% випускників педінститутів не влаштовуються за професією, говорить сам за себе. Отже, ми вважаємо за потрібне формувати професійно-педагогічний інтерес у майбутнього вчителя як гостру педагогічну проблему, яку потрібно розв'язувати за допомогою неординарних, нових шляхів та засобів.

Навчальна діяльність студентів, як відомо, є важливою складовою частиною вузівської системи підготовки майбутнього спеціаліста-педагога у ВНЗ. Через зміст цієї діяльності здійснюється формування професійно-педагогічної спрямованості майбутнього вчителя, до компонентів якої входять його знання, уміння і навички, здібності та почуття, інтереси і потреби, ідеали, прагнення.

За своїм характером навчальна діяльність студента – це творчий процес. Знання, вміння і навички будуть основою для його пізнавальної активності в тому разі, якщо вони засвоюються та оволодіваються відповідно до цілей, високої переконаності в їх значущості, творчої інтерпретації, зрештою, інтересів студентів.

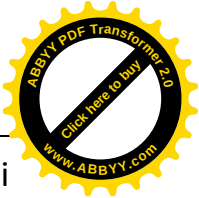
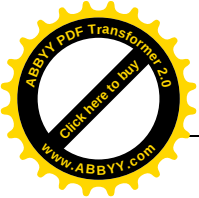
Мета статті – довести, що професійно-педагогічний інтерес як обов'язковий органічний феномен професійного становлення майбутнього вчителя є важливим механізмом в основі перетворень, які відбуваються в суспільстві.

Виклад основного матеріалу. Практика сучасної школи зараз знаходиться дещо у відриві від педагогічної науки, а в деяких аспектах навіть суперечить їй. Робота деяких учителів-новаторів, практиків у школі, поява нетрадиційних за формою та змістом, диференціацією навчання освітніх закладів та багато іншого вносить деяку недовіру у студентів, спричиняє зниження інтересу до педагогічної науки, до її традиційних методів навчання і виховання, вносить дисонанс у відношення до неї, до її авторитету, до педагогічної професії в цілому.

Проблема формування професійно-педагогічного інтересу в майбутніх учителів досить широко висвітлена у наукових дослідженнях на різних вікових рівнях студентства – від профорієнтації старшокласників на педагогічні професії (Л. М. Ахмедзянова, Р. І. Хмелюк), формування професійного інтересу у першокурсників (В. С. Вікторов, С. К. Морозов) до формування цього інтересу у студентів-старшокурсників (Є. О. Гришин, В. Г. Максимов, Т. Г. Якушова та ін.). Дослідження Є. О. Гришина, Н. В. Кузьміної, М. Д. Левитова, І. О. Просецького, В. В. Сахарова) спрямовані в основному на виявлення типів інтересу як мотиву вибору професії.

Поняття «інтерес» походить від латинського слова «interest», що має значення важливо. Інтерес у психології – це ставлення особистості до чогось, безпосередньо для неї цінного, привабливого, цікавого. Зміст і характер інтересу людини пов'язані як з будовою, динамікою її мотивів та потребою, так і характером тих культурних форм і засобів предметного засвоєння дійсності, якими вона володіє.

Спочатку інтереси людини можуть бути безпосередні, невимушені, ситуативно-епізодичні (у цей момент), які згодом переходять у свідомі, стійкі. У міру розкриття предмета пізнання інтерес може перерости у потребу в ньому.

Розглядаючи природу інтересів, доцільно відзначити, що педагоги і психологи, соціологи і філософи використовують поняття «інтерес» у різному розумінні, виділяючи в ньому певну вагому особливість.

Здійснивши аналіз різних тлумачень поняття «інтерес», ми спостерігаємо у них дві головні лінії. В одній переважає розуміння інтересу як спрямованості свідомості людини. Представники другої точки зору розглядають інтерес як вибіркове ставлення особистості до визначеного предмета (об'єкта), що відображені у свідомості. Ми дотримуємося останньої точки зору, що характеризує інтерес як ставлення особистості до предмета чи діяльності.

Від рівня ставлення людини до об'єкта чи явища діяльності, від рівня його результативності залежатиме ступінь активності та стійкості інтересів. Це положення притаманне будь-якому виду інтересу, особливо професійно-педагогічному. За рівнем ставлення студента педагогічного ВНЗ до навчального процесу, до окремих його компонентів або ж до всієї професії в цілому ми можемо судити про рівень його професійно-педагогічного інтересу.

Висновки. Вирішальну роль у цьому процесі все ж таки відіграє педагог. Провідний педагог у ВНЗ повинен знати й застосовувати такі форми, засоби та прийоми формування інтересу у студентів до майбутньої професії, які б забезпечили не тільки задоволення самим процесом передачі знань, а й сформували б цілу систему стійкого, позитивного їх ставлення до предмета вчення.

Тим самим педагог закладе творчий «заряд» у навчально-пізнавальну та виховну діяльність студентів.

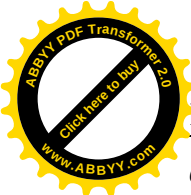
ЛІТЕРАТУРА

1. Герасіна Л. М. Оновлення сучасної вищої школи в контексті глобальних проблем освіти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора соціологічних наук / Л. М. Герасіна. – Х., 1999. – 33 с.
2. Гондол В. П. Вища школа України на порозі ХХ століття / В. П. Гондол // Рідна школа. – 1993. – № 5. – С. 63–67.

РЕЗЮМЕ

Л. С. Левченко. Формирование профессионально-педагогического интереса у будущего учителя – актуальная проблема высшей школы.

В статье раскрыта основная функция педагогического образования – формирование профессионально-педагогического интереса у будущего учителя как актуальная проблема высшей педагогической школы. Требуется решения проблема

деятельности высшей школы по таким вопросам, как уровень вузовской подготовки, профессиональный уровень преподавателей и студентов, научных руководителей.

Ключевые слова: реформирование, педагогическое образование, интерес, формирование, развитие, творчество, деятельность, студент, педагог.

SUMMARY

L. Levchenko. The formation of professional and pedagogic interest of future teacher – the actual problem of high school.

The main function of teacher education is the formation of professional-pedagogical interest of a future teacher. This is an urgent problem of higher educational school. The problem of the higher school activity concerning the questions of the level of University training, professional of lecturers students and scientific supervisors should be solved.

Key words: reforming, teacher education, interest, formation, development, creativity, activity, student, teacher.

УДК 37.005.584.1

Л. В. Ніколаєва

Сумський державний педагогічний університет
ім. А. С. Макаренка

ОСВІТНІЙ МОНІТОРИНГ: СУТНІСТЬ, ЗМІСТ, ФУНКЦІЇ ТА ЕТАПИ ПРОВЕДЕННЯ

У статті з'ясовується сутність понять «моніторинг», «освітній моніторинг», «педагогічний моніторинг», «якість освіти»; визначаються функції освітнього моніторингу та етапи його проведення. Наголошується на доцільності запровадження Національного моніторингу якості вищої освіти і проведенні локальних моніторингів у кожному навчальному закладі.

Ключові слова: моніторинг, освітній моніторинг, педагогічний моніторинг, якість освіти.

Постановка проблеми. Важливою ознакою сучасності є накопичення людством величезної кількості знань, що стало причиною швидкого розвитку технічних, інформаційних, комунікаційних та інших технологій. І перед звичайною людиною XXI століття постали певні проблеми проживання у світі, що постійно змінюється, оновлюється. Однією з функцій сучасної освіти є самореалізація особистості, здатної до самоосвіти протягом усього життя та творчого використання засвоєних знань. Для виявлення ефективності й якості сучасної освіти в більшості розвинених країн світу запроваджені моніторингові дослідження. Україна, взявши курс на інтеграцію в європейський освітній простір, запровадила цілий ряд змін в освіті для оновлення змісту, підвищення її рівня. У Національній доктрині розвитку освіти наголошується на необхідності введення моніторингових досліджень якості освіти, які будуть забезпечуватися державою [1].